

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KBO/2004/75

BETREFT: Basisonderwijs: Bijdrage voor geïntegreerde werkweek.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangstdatum: 20.09.2004

1.2 Verzoeker
ouder.

1.3 Antwoordende partij
Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs
Scholengroep

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 20 september 2004.

Bij brief van 21 september 2004 werd verzoeker en antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

Als ouders vonden we in de boekentas van ons kind een brief waarin plotseling een extra bijdrage van 14.40 euro werd gevraagd (voor het busvervoer) aan iedere leerling die mee op schoolreis gaat, wat trouwens niet meegedeeld was in de maand juni toen reeds een voorschot van 50 euro werd betaald door alle ouders (totaalbedrag zou 165 euro zijn, alles inbegrepen).

De ouders ontvingen reeds een telefoontje van een ouder die stelde dat zijn dochter om die prijsvermeerdering niet mocht meegaan en dat zij ofwel voor de afgesproken prijs zou meegaan (zonder de 14 euro) ofwel het voorschot zouden teruggeven.

De vraag is de volgende: volgens de omzendbrief, zorgvuldig bestuur in het basisonderwijs mag ook die bijdrage niet gevraagd worden aangezien de ouders, in het begin van het schooljaar, géén schoolreglement hebben ontvangen waarin dergelijke bijdragen werden vermeld.

Ook in de vorige versies van het schoolreglement werd daar geen melding van gemaakt én was er geen bijdragelijst aan dat schoolreglement vastgehecht.

Moet de schooldirectie geen kostenraming meedelen aan de ouders vóór zij hun kind een (volgend) schooljaar laten volgen? Mogen de ouders weigeren dit te betalen?

Wat als zoon van betrokkene hierdoor niet meekan en de gegeven lessen ter plaatse zal missen? (de kinderen moeten enkele leerboeken meenemen en krijgen er les van 2 leraressen).

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Ter zitting stelt de betrokken school de Commissie op de hoogte van de brief van 28 mei 2004 (50 euro voorschot en 165 euro in totaal) en van 16 september 2004 (130 euro) waarbij de school info geeft aan de ouders over de educatieve uitstap naar de Ardennen.

De directie geeft ook informatie over het schoolreglement van 2003-2004 waar melding gemaakt wordt van de educatieve uitstap voor een kost van 150 euro. Dit schoolreglement met uitgebreide bijdrageregeling werd ondertekend door de vragende partij.

4. ZITTING VAN DE COMMISSIE

4.1 Datum en uur

4 oktober 2004, 13u.30

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor het basisonderwijs

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Paul De Winne, Etienne Becuwe, Jean Dujardin.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

directrice Basisschool Gemeenschapsonderwijs
juridische dienst van het Gemeenschapsonderwijs
algemeen directeur Scholengroep

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* 25 februari 1997 - Decreet basisonderwijs

Artikel 27

§ 1. In de door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde basis-, kleuter- of lagere scholen kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd. Evenmin kunnen bijdragen worden gevraagd voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

§ 3. Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen de schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend.

Artikel 37

§ 3. Voor het lager onderwijs bevat het schoolreglement ten minste de volgende elementen: 7° de bijdrageregeling bedoeld in artikel 27, § 3.

§ 4. Het schoolbestuur informeert de ouders schriftelijk over het schoolreglement voorafgaand aan de eerste inschrijving van hun kind en bij elke wijziging van het reglement.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangebrachte feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en het decreet basisonderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde lager onderwijs geen direct of indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Verder kunnen geen bijdragen gevraagd worden voor onderwijsgebonden kosten die noodzakelijk zijn om een eindterm te realiseren of een ontwikkelingsdoel na te streven.

Het principe van kosteloos onderwijs betekent niet dat aan de ouders geen geld gevraagd mag worden maar betekent wel dat er geen inschrijvingsgeld gevraagd mag worden en dat ze niet moeten betalen voor datgene wat noodzakelijk is voor het nastreven van de ontwikkelingsdoelen of het bereiken van de eindtermen (vb. werkboeken in de klas).

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

Aanvullend aan het noodzakelijke onderwijsprogramma kunnen er onderwijsactiviteiten en een dienstverlening aan leerlingen, georganiseerd worden die niet noodzakelijk zijn voor de

eindtermen, zowel binnen of buiten de lestijden en al of niet binnen de schoolgebouwen; hiervoor geldt het principe van de kosteloosheid niet. Het gaat om een afzonderlijke dienstverlening die niet verplicht gesteld kan worden en waarvoor een bijdrage aan de ouders gevraagd kan worden.

De onderwijsregelgeving voorziet wel dat de omvang van de bijdrage ter sprake komt via overleg binnen de participatie en dat er afwijkingen zijn voor de minder gegoede ouders. De vergelijking tussen gemaakte kosten en gevraagde bijdrage dient in eerste instantie te gebeuren in de participatieorganen. Het schoolbestuur dient daarna bij de inschrijving alle ouders via het schoolreglement duidelijk en precies op de hoogte te brengen van de verschillende soorten bijdragen.

De Commissie herneemt haar standpunt dat in principe pedagogische-didactische uitstappen niet noodzakelijk zijn voor de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, ze gelden als een ondersteuning of een illustratie. Er kan dus een bijdrage gevraagd worden aan de ouders voor een geïntegreerde werkweek. Er kunnen wel geen willekeurige bijdragen gevraagd worden. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds kosten voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik maakt.

De Commissie wijst op de onderwijsregelgeving die bepaalt dat het schoolbestuur na advies van de participatieorganen in het schoolreglement de bijdrageregeling duidelijk en volledig opneemt. Het schoolreglement krijgen de ouders bij de inschrijving mee, ten laatste bij de start van een schooljaar. Het is daarbij de bedoeling van de bijdrageregeling dat ouders bij de start van het schooljaar een duidelijk zicht hebben op de kost die het komende schooljaar meebrengt.

Op basis van de gegevens van de vragende en antwoordende partij blijkt dat de betrokken school de regelgeving inzake bijdrageregeling niet nakomt. Van een in mei geplande reis kan verwacht worden dat de kostprijs ongeveer bekend is bij de aanvang van het schooljaar en dus precies kan medegedeeld worden via het schoolreglement aan alle ouders. In het schooljaar 2004-2005 werden geen schoolreglementen aan de ouders ter beschikking gesteld. In het geval er nog een onzekerheid is binnen het schoolbestuur over een bepaling in het schoolreglement, zijn er voldoende argumenten om het vroegere schoolreglement met bijdrageregeling aan de ouders te verdelen, in afwachting van eventuele aanpassingen.

De Commissie aanvaardt tenslotte niet dat onduidelijkheid vanwege het schoolbestuur over de bijdrage van ouders voor een bepaalde uitgave of discussies over betalingswijze negatieve gevolgen hebben op onderwijstoegang van een bepaalde leerling tot het noodzakelijke onderwijsprogramma inzake leren en opvoeden.

De Commissie komt tot het volgende advies:

De Commissie vraagt het schoolbestuur de reglementering inzake bijdrageregeling na te komen via het schoolreglement zodat alle ouders op voorhand duidelijke en precieze informatie hebben over alle verschillende soorten bijdragen.

Het is wenselijk dat het schoolbestuur inspanning levert om in het schoolreglement zoveel mogelijk precieze bedragen op te geven, rekening houdende met ervaringen van vorige schooljaren of bij andere scholen.

Brussel, 4 oktober 2004

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter